

FESTA

PER VOS MARQUESA

Si fos mosquit, las hivernals vespradas
 las passaria entorn
 del llit sumtuós on somniant grandesas
 la marquesa s' adorm.
 I aquella nota aguda, interminable,
 sense cambis de tò,
 li diria lo llargas que pels pobres
 son las nits sense foc.

Si fos bernat-pudent, me complauria
 en resseguir las flors
 que tingués d' aspirar l' altiva hermosa
 en sos radiants salons.
 I aixís tal volta compengués lo amargas
 que aquellas horas són
 sense *lunch*—;sense pa!—sense diademas
 —;sense abric!—sense flors...

Si fós papelló d' or, a son umbracle
 jo extendria mon vol
 i obriria mas alas devant d' ella,
 mas ricas alas d' or.
 I li faria entendre que eixas alas
 d' esclat enlluernador
 han sortit d' una oruga.—I ella... ;oh, ella
 m' entendria bé prou!

Felipe Orestes

Lunch de FESTA

Noves inscripcions: Erric Cubas, Dr. W. Co-
roleu, A. Prats Arjalaguer, Marià Amat, Lluís
Aymà, Xavier Palaudaries, Pere Freixas Badia i
Ramón Sastre.

Ademés ens honrarà amb la seva presència l'
eximi poeta En Apeles Mestres.

El lunch tindrà lloc el diumenge, dia 28 del co-
rrent, a les 5 de la tarde, en el *Mundial Palace*
(Porta de la Pau), Barcelona.

El preu dels tickets per a l'assistència al acte
es de 3'50 pessetes i poden recollir-se a Barcelo-
na, al carrer de Sant Pau, 6, principal, de 8 a 1 i
de 3 a 7 tots els dies feiners. A Molins de Rei, Car-
retera Reial, 97.

El meteix dia del lunch podran recollir-se fins
mitja hora abans en el *Mundial Palace*.

Els senyors inscrits de fóra de Barcelona po-
den remetre l'import en sagells de 0'15 cèntims
a l'Administració.

Preguem a tots els senyors inscrits i els que
vulguin inscriur-se, que procurin recollir els tic-
kets com més aviat millor, a fi de poder ficar
amb certesa i amb anticipació el nombre de con-
corrents.

Narracions historiqués

NUMANCIA

Cap allà l'any no se quants avans de Jesu-
crist—vosaltres com que sou molt joves no vos en
podeu recordar—hi havia un poble molt anome-
nat que 'n deien a Numancia e ere lo tal poble
molt respectat e forsa temut per tots els indrets
per la seva fama guerrera, que no n'hi havia pas
cap que li passés la mà per la cara.

E mireu si n'ere de poderós el poble tal que,
això e no tenir més que dotze mil habitants e ha-
bitantes mal comptats, ja tenie un vaixell de gue-
rra que li deien la «Numancia» al qui li posaren
aquest nom per a distingir-lo de tots els vaixells
del món e també perquè se sapigués que dels nu-
mantins ere propietat e que no hi havia més que
ells com a amos e mestres e senyors d'aital vai-
xell que tenie d'escagarrinar a tot el món, des de
les Columnes d'Hercul fins més enllà d'on se pon
el sol, amb les seves proeses e valenties.

E perquè vos feu carrec de lo que ere capàs el
seu barquet sols vos diré que de resultes de que
d'unes terres més llunyanes que la quinta... d'en
Castelar, van murmurar e bescantar els format-
ges que fabricaven els numantins, fent-los-hi la
reputació per terra, m'estén les veles la «Numan-
cia» e amb quatre llambregades s'arriba fins
aquelles terres, es fica en un port que li diuen El
Callao—perquè no deie mai eixa boca es meva—
e pim, pum, comensa a esbotzar-los-hi teulades
d'aital faisó e donant-se pressa tanta, que en
arrivant la nit tots els *callaos* tingueren de dormir
sots les estrelles.

Sembla que això vol feina e cansament ¿si eh?
donces la «Numancia» en sortint d'allí, com si
tal cosa, va anar-s'en a donar la volta al món e
va tornar a casa tan fresqueta com si acabés de
fer la rodona amb el tranvie de circumvalació.

Les llàgrimes me venen als ulls l'una darrera
l'altre al pensar en el trist final e la espantant
faisó de fer el darrer badall aquest poble espill de
pobles e d'amos de barcos atrevits.

Oiu, oiu tots amb reculliment e amb les orelles
ben parades, les darreres gestes de la pobra Nu-
mancia (la vila, no el barco) e que ningú s'atre-
vesca a fer soroll ni a esvalotar, sinó plego e que
vos ho conte un altre.

Hi havia per aquells temps—això passave, com
he dit, una pila d'anys abans de venir al món
Nostre Senyor Jesucrist—un capità molt tremen-
do e que 's deie Viriat, més farrenyo que 'l tan
aplaudit capità Manaià e molt més valent que
aquell torero que li deien el *Tato*—1870 anys des-
prés de J. C.—donces com vos deie, aquest Viriat
amb les seves manyes guerreres va posar les pe-
res a quarto a n'els romans, que en aquells temps
tallaven el bacallà.

Els romans d'aquelles edats eren venjatius
com per ells tots sols e van comprar per un tres e
no res a uns lloc-tinents d'en Viriat per a que 'l
traguessen d'aquest món de penes e tanta manya
es van donar els malfactors que aquell jorn me-
teix e mentres feie la *siesta*, m'el comensen a
burxar amb llurs espases de per tot arreu que tot
el cos li eren goteres e el pobre Viriat va deixar
aquesta vall de llàgrimes gairebé sense adonar-
s'en que l'embarcaven per a l'altre barri.

Els romans, aleshores, comensaren a perseguir
les tropes sense esqueller, d'aquell difunt capi-
tà (a. e. s.) e uns quants soldats que corrien per
aquells camps de Deu com si s'els escapés el tren
o els apretés quelcuna necessitat d'aquelles que
ni el Rei hi pot enviar per ell, cercaren redòs en
Numancia.

—Ja esteu traient aquestos bergants cap a fo-
ra, digueren els romans a n'els numantins.

—E are! per qui nos haveu prè? fuigiu d'aquí!
digueren aquestos, que vos creieu que nosaltres
som uns baliga-balagues que traïem de casa a
fum de sabatots a n'els pobres que hi venen a
cercar redòs? Mai e mai e jamai!

Que si son fas que si son nefes, que tantes ne
vull, tantes t'en daré, vinga disputar e vinguen
rahons e no podent-se entendre es tiraren els
plats pel cap e els romans van posar asseig a Nu-
mancia.

Ai pobrets romans e en quin bat-e-bull se fi-
caren!

De 30.000 que anaven a peu e 20.000 de més es-
pavilats que anaven a cavall e que enrotllaren la
vila, apenes ne van quedar tres dotzenes mal
comptades, d'una escamesa dels numantins, em-
pipats de veurer's voltats per tanta gent que no
semblaven sinó un rotllo de badocs mirant-se un
gos que té la bola.

E els romans, que eren uns cap-cigrans més
tossuts que un ase, vinga enviar-hi gent e més
gent contra d'ells e, es clar, els numantins no
tingueren més remei que tancar e barrar les por-
tes de les muralles e esperar amb paciència, que
com tothom sap es la mare de la ciencia, que 's
assetjadors es morissin de vellesa.

Mes com que allí on no n'hi entra no 'n pot
sortir, prest es trobaren els de Numancia que te-
nien de mantenir-se els uns amb els badalls dels
altres e quan més atropellats estaven e que tanta
falta els hi feie l'oli de fetge de bacallà per a re-
forsar-se, em compareix devant de les muralles

FESTA

un tal Sipió Miliano, amb un rengle d' homes al darrera que semblava la cua d' un estel.

Els numantins se la veigeren venir a sobre, emprò com que eren uns manos que totes se les pensaven, reculliren unes quantes dotzenes de bous que 's guardaven per a menjar-se per la Pascua e enganxant-los en unes carretes plenes de llenya, me 'ls hi calen foc e els engeguen portes enfora.

Ai fillets dels vostres pares! si haguessiu vist allò. Podeu comptar, quan els bous sentiren que s' els hi socarrimava el... la cua! Desbocats e com si estiguessen tocats de l' ala, m' embestiren a n' els romans e n' hi hagué una d' empentes e trepitjades als ulls de poll, que semblava la Rambla en dia de corredisses.

Un altre dia vinga tirar-los-hi olles d' aigua bullenta e de sagí ranci freigint des de dalt de les muralles.

Emprò els romans tretze que tretze e vinga no voler anar-sen. E es clar! els pobres numantins amb tan de gasto e tan prims de ventre no tenien més remei que rendir-se.

Devant d' aital estat de coses, el batlle de Numancia, que ere un home amb més pebrots que Calahorra e que encare no li han aixecat cap monument avui que 's monumenten tantes miloques, va manar fer una crida pel nunci e va ordenar que tots els veïns cremessin les cases llurs, firmant tot seguit la dimissió a tots els bombers per a que no 'ls hi agafés el rampell d' anar a apagar els focs. Aixís meteix va ordenar el senyor batlle, que totes les dònnes e criatures fossen portades a l' escorxador per a que 'ls romans no poguessin aprofitar-s'en.

E quan totes les dònnes e criatures estaren de cos present e totes les cases foren enceses ¡pluf! tots els numantins de cap al foc.

Verge santa del Remei e quina patarrellada! Es va escampar aital baf de carn a la brasa per tots els encontorns, que no s' hi podie tenir cara.

E dix que a n' els romans els hi va agafar un basqueig tan fort que no tastaren la carn de molts dies e com això s' esqueie en divendres, els hi va quedar per sempre la costum de no menjar més que peix en tal die de la setmana, quina costum encare avui subsisteix en determinades èpoques de l' any.

E quan en Sipió Miliano va poder entrar a Numancia, sols pogué arreplegar cendres e més cendres e tantes cendres que 'n tingué tot lo seu exercit per a passar la bugada anys e més anys.

E heus aquí com va acabar aquest poble heroic que tenie un barco que li deien la «Numancia» e que havie espaterrat al món amb les seves proeses.

Magi Múria

Notes d' un convalescent

Agraïment.

Era en els primers dies de la meua malaltia, quan la febra o no em deixava dormir, o em causava un abatiment tal, que no em donava compte de res del que passava al meu entorn.

A la nit no podien deixar-me sol, sovint tenien que donar-me la medicina i miquetes d' aigua o thé, perquè jo tenia sempre la boca seca com si fos estopa. Per dissort, no havia sigut possible trovar una vetlladora que s' encarregués de mi mentre els de casa reposaven de l' agitació que 'ls hi donava tot el dia. Les monjes estaven totes ocupades, altres dònnes conegudes ja cuidaven algú malalt, altres tenien por i no gosaven acostarse, en fi no hi havia de moment solució possible.

Més jo tinc una de les sorts més grosses que poden tenir els homes; tinc un tresor que estimó més que totes les riqueses d' aquest mon, que sols es té un cop a la vida, i que desgraciadament quan se pert no es retrova mai més. ¡Tinc pares! I naturalment tenint pares no m' havia de mancar qui em cuidés, qui m' besés, qui m' animés, enganyant-me, distraient-me i fent-me passar la meitat del mal.

Aquell dia l' havia passat molt agitat i havia donat molta feina; els meus pares estaven rendits. Per fi cap al tart, per efecte del natural abatiment o degut a quelcuna droga, agafí el son i no se quanta estona deguí dormir, però al despertar-me, omplien la meua cambra un silenci que sols torbava el *tic-tac* del rellotge i la suau claror d' un llumet d' oli.

Al cap d' una estona jo deguí fer algú moviment i vareig sentir tot seguit una veu que deia: — ¿Tens set? ¡Quina dormideta t' has fet petar! això et farà un gran bé.—Era la meua mare que amb els seus anys i la fatiga que portava al cos, s' havia volgut quedar a vetllar-me.

Em donà una mica d' aigua i tenint la boca humida vareig tornar a endormiscar-me una estona. Més la set em despertà de nou; les meves galtes cremaven, la meua gola era seca, jo necessitava beurer quelcom, més en el moment en que anava a cridar, vareig sentir una lleugera respiració pausada, tranquil·la. ¡La meua mare descansava!

I no m' enrecordí per un moment de la cremor de la meua boca, ni tots els meus mals; sols tenia la idea de que la meua mare amb tot i la feblesa de la seva salut, feia cinc dies que no s' havia ficat al llit. I en el misteri de la meua cambra, il·luminada per la tremolosa claror d' una *wineta* i torbat solsament el seu silenci pel pausat *tic-tac* del rellotge, vareig sentir bategar el meu cor d' alegria, al pensar que en aquell moment podia estimar més la salut de la meua mare, que la meua mateixa.

Cap al tart.

Per fi, ja fa uns quants dies que m' llevo; els primers els passava bastant aburrit perquè tenia el cap molt flux i no em deixaven veure un llibre o un diari ni per les cobertes, més des d' air que comenzo a fruir del goig de les lletres encare que amb molt petites dòsis; avui fins tinc l' atreviment d' agafar la ploma i redactar aquestes ratlles.

Quan ja no m'hi he vist per a llegir, perquè el jorn anava seguin son invariable camí, m'he sentat en un silló darrera el balcó de la meua cambra, i allí amb el front enganxat als vidres, he anat admirant la grandesa i la tristor de la mort d'un dia d'hivern.

Al carrer ja gairebé no es distingien les persones, que 'ls terrats de les cases eren encare tonyits d'un roig-moradenc i els nuvols de llevant negres i espessos, semblaven el fum dels nuvols de ponent que apareixien encesos amb un vermell de foc, viu com el d'una fornal.

Un fanaler passa llestament i va encenent els fanals del carrer, que lluen en la fosca com un sens fi de diamants. I no he pogut menys de recordar la admirable visió que ofereix la gran ciutat en una nit serena, vista des de una de ses properes montanyes. La ciutat sembla desapareguda i en son lloc colocat un immens mirall, on s'hi miren totes les estrelles del cel. Es un espectacle fantàstic, hermós, sublim.

Des de el meu silló tinc la disort d'ovirar una farmacia, en la que com una processó hi entren i surten dones amb ampolles, xicres i paquetets. I jo amb tot i haver-me curat amb les potingues que hi preparen, he mirat amb pena i rabia a la vegada, aquella odiosa farmacia que m'ha recordat que som molts els que patim.

Un sonor i acompanyat *tring-trang tring-trang...* m'ha senyalat que s'apropava un remat de cabres; efectivament, al poc rato, quinze o vint bestioles de les que fan tanta nosa pels carrers, s'han anat aturant davant d'una entrada obeint a un xiulet del cabrer que les menava. Després ha trucat dos pics, i al cap d'un moment una noia amb un pot sortia a buscar la llet de confiança, que aquell home li porta cada dia.

Entre tant les cabres estaven unes ai mig de la acera, privant el pas als vianants; altres provaben quina tenia al cap més dur, una altra de més aprofitada es menjava unes fulles caigudes dels arbres... fins que al sentir de nou un llarc xiulet acompanyat d'un *marchen* del cabrer, han emprès de nou catxasudament la seva ruta, al compàs del monòton *tring-trang tring-trang* d'un esquellot; s'han allunyat i les he perdudes de vista; la claror del jorn també s'havia esvait per complet, els nuvols s'havien allunyat i les estrelles brillaven en l'alt del cel.

Tot sol he meditat llargament sobre lo que he vist. Tot ha passat; el sol, els nuvols, el fanaler, el remat de cabres; demà tornarà a sortir l'astre del dia, el tapanen espesses nuvolades, tornaràn el fanaler, el cabrer; s'allunyaràn i desapareixeràn com tot lo d'aquest món.

Més dels pobres malalts pels qui anaven a cercar medicines a la farmacia, ¿quants ne fugiràn avui, que no tornarem a veure mai més? I sense ells, la natura seguirà impasible la seva marxa creadora i destructora a la vegada, i l'humanitat repetirà un cop més la célebre frase de Espronceda:—*Que haya un cadáver más ¿que importa al mundo?*

F. DE P. RIBERA i FONT.

IVINT ANYS!

Plany.

Per anar a servi al rei,
ma terra tinc de deixar,
mal haigi esta estranya llei
i aquell que la va crear.

L'ascó de mos avis deixo
deixant ma casa pairal,
amb-Deu siau, lo meu pare
mos germans, amb-Deu-siau.

Al sortir plorant del poble
ja tinc ganes de tornar,
amb-Deu-siau, cases blanques
fadrines, amb-Deu-siau.

Qui sap si hauràn d'enterrar-me
en mig d'un camp isolat,
amb-Deu-siau, fossar nostre
rústegues creus, amb-Deu-siau.

Mon bressol de fusta negra
vulga Deu torni a mirar,
amb-Deu-siau, recorts verges,
sants recorts, amb-Deu-siau.

De la tomba de ma mare
les flors no podré regar,
amb-Deu-siau, mare meua
mos amors, amb-Deu-siau.

Aprop de la creu del terme
l'he vist plorant al passar,
amb-Deu-siau, ma estimada
ilusions, amb-Deu-siau.

Poble, terra, amics i amigues,
germans, pare, i recorts grats,
amb-Deu-siau; si no torno,
amb-Deu tots, amb-Deu-siau.

* VICTOR MORA ALSINELLA.

CANTANT LES VERITATS...

(Cantant) ¡Ai Nemesia! ¡Ai Nemesia!
si 't vols purgar pren magnesia.

—Calli, boca d'infern, vosté si que 's tindria
de purgar per netejar-se aquesta llengua que té

—¿I això, senyora Ramona?... ¿Que se ha llevat avui al revés?...

—Vosté es la que si deu haver llevat, poca solta.

—Doncs filla, si no s'esplica més clar...

—¿Que s'ha cregut que aquest terradet es el femer del barri?

—¿Que parla per mi?

—Vosté dirà. ¡Es un fàstic! L'acabo d'escombrar i miri, ja hi torna haver closques d'ou, paperots enllardats, fulles de broquil i fins palla de blat de moro.

—De tot això no 'n menjem a casa, i perquè ho sàpiga ja fa tres dies que no possem ou a la pilota.

—¿Ja se la poden engullir?

—Quan se té bona gana, no se atura rès al coll.

—Ja ho crec, i més tenin molta barra.

FESTA

—Tingui conta amb lo parlar, que jo no l' he insultada.

—Creguim, fiquis a dins que 's lo millor que podrà fer.

—Si vull. ¿Que se ha pensat?

—Encare voldrà tenir raó.

—Perque li embruten el cel-obert... aquest criadero de molsa.

—Si senyora, i ho repeteixo, tinguessin un xic més de mirament.

—Be *vamos*, val més callar per prudencia.

—¡Fugiu, la prudenta!

—Més que vostè. A ben segur que tot això li deu haver caigut bo i esmorsant i are ve aquí a moure escàndol.

—Vostè es la que 'n deu menjar. ¡Bé prou que se li coneix que passa gana!

—¡La poderosa! Si no fos perque llemineja tot lo dia, la debilitat ja li hauria cersecat l' òs de la esquena.

—¡No 'm fassi riurer!... Vagi i digui a la seva mamà que la posi en conserva, perque sino algún dia se li quedarà als dits.

—Ja... ja... ja... esbravis are qui es.

—¿Que no s' ha mirat?... Sembla un retaule de cera groga.

—Doncs, miri, es la més estimada...

—Pels funerals... Ja ho sembla un cap d' any de pobre.

—¿Que 's pensa que 'm farà tornar roja?

—Ja seria difícil, perque, amb tot i ser tan jove té un cutis molt groixut.

—Com que no m' empotingo com vostè...

—¿Qui li ha dit això, xerraire?

—¡Prou que se li veu! Si amb lo que gasta amb llet de Venus, podria mantenirse una familia.

—¡Trapassera, més que trapassera!... Si tingués un xic més de vergonya procuraria guardar-se les pallofes de llevar de cànem, de la seva cotorrita, i no tirarles aquí baix.

—I si això no embruta.

—¿I quan hi trobo bocins de patata, sigrons bullits, granots de raim, borregos mig rosegats i trossos de pa sucats amb xacolata?... ¿També dirà que això no embruta?...

—¡Ai, pobre animalet! ja pot pensar que quan ell ho llensa es que ne està bé del ventrell.

—Doncs fassili donar una mirada. ¡Vaija que fora bonic que per una bestia tingués de tenir això fet un asco.

—¡Jesús, que mira prim!

—Com que a casa seva la bruticia no li ve d' un pam...

—¡Mentida! A casa tot se pot llepar. No som com vostè que s' empolva les mitjes per treurels'hi la negror que hi porta el demunt.

—¡Descarada! Més valdria que en lloc d' anar al Liceu a ensenyar lo *platillo*, que sembla els dintrés de un piano se cuidés de casa seva.

—¡Indecenta!

—No maltracti, ¿ho sent?... ¿Que s' ha cregut que perque té més quartos ja pot insultar a tot-hom?

—¡Vostè es la que m' ha insultat!

—La citaré. A veure si a n' allí m' ho sostindrà lo que m' ha dit.

—Aquí i allí. Encare 's creurà que 'm fa por.

—S' enrecordarà...

—Deixem ficarme a dintre o sino...

—Alsa, quina manera de rebotre la finestra...

¡Mirin que 's prou, que una mai pugui dir lo que sent! Ja es ben cert que en cantant les veritats, se perden les amistats.

SANTIAGO BOY.

A na Agna Señé d' Aymá

... ¡oh! com deuràs enveijar-me; tu que tants cops respectuosament l' anomenes i l' admires al llegir amb fruició les seves obres: el cor me bat pensant-hi.

Venia de la platja del Codolar, on hi havia anat atret per el misteri que envolcalla al gran mestre; per llegir en l' inmens horitzó, ço hermoniós, ço tan indígena que amb tan de seny, amb un esperit tan ferm, amb un istil tan subtil ens captiva...

El celatje era gris, l' estelada amb les seves guspines d' or perpellejava, l' astre de la nit amb els seus refletes brillantava les ones i una ratlla negrosa feia la partió de mar i cel: les ones al lluny s' anaven dibuixant tenuament i mandroses s' acostaven a la platja marcant amb més fermesa les seves ondulacions argentades de refletes lluminosos i malengioses, murmurant un dolç plany es fonia en l' arena sa blanca espuma al anar a acaronar els codols deombres negres que com minuscules espectres romanen inmòvils; ja més ençà dessota els meus peus sobresurtent amb fermesa qualques pedres amb estranyes deformacions, una d' elles sembla una piràmide i un altre un lleó vigilant la presa i totes cobertes de clarors blanques... i en aquell lloc solitari, envoltat de tanta bellesa, pregava amb beatitut a natura que 'm dongués una guspina d' inspiració; que per un moment la meva pensa pous de la deu on s' inspira la nostre gran prosista;... i esperava que de dintre l' escuma de les ones en sortís una visió sublim; la Dea d' aquesta costa brava, que deixant vaporosa estela, s' enlaira per venir-me a tocar la meva testa febroenca amb la seva mà, freda com el ventijol de marinada i amb el seu contacte m' cenyia la corona de peccat:... emprò, fou endevades el meu ensomni;... no soc dels escullits! i retut per el desengany, al anarmen, al lluny encare sentia les rialles burletes de les ones.

Per els meus afers he anat a veurer un bon patrici escalenc, l' Esquirol, qui amb grapa d' artista retrata les belleses de natura i al entrar a la seva botiga, com una visió santa, he vist una dama amb aureola de llum blanquíssima que 'n sortia i el cor al ferme un salt m' ha dit:... es ella... es ella... mirala!... i amb beatitut l' he vista passar per el meu costat i tremolós li he fet una reverencia, qu' ella gentil-ment me l' ha tornat i al passar el llindar de la porta s' ha perdut carrer amunt, planant-li per el seu cim la Dea que jo allà en la platja esperava endevades i encare resto astorat com els servents de Jesús...

I are, plè de joia t' escric, diente: esposa meva soc més feliç que tu... jo... jo he vist entre clarors de gloria la testa venerable de la gran prosista... la «Victor Català».

LLUIS AYMA.

La Escala 1915.

LLUNA DE MEL

A mon estimat amic Joan Martí.

I

Aquí estarem ben sols: sota aquest ombra
que 'n sembla preparada per l' amor
podrem els dos gosar ¿no 't sembla aimia?
Aquesta dolça flaire de les flors,
l' oreig ubriagador que 'ns afalaga,
els raigs potents del sol
que venen a besar lo teu pur rostre,
com si del meu amor estés gelós...
Aquí 'ns festeja tota la Natura
aquí se 'ns mostra amb tot son esplendor
el quadre de una vida fal-laguera
com mai l' he vista jo.
Aquí tots dos, ben sols, estrets de brassos
que no 's pugui escapar cap bès traidor
llogats els nostres cors, junts nostres llavis
mirant-nos fit a fit... podrem amb goig
provar de viurer una vida nova
la vida del Amor.

II

Aquest tendre somris, que dels teus llavis
n' esclata com poncella amb gran dolçor,
me diu lo que ets felíç. ¡Oh aimada meval
Ja pot cantar jolliu el rosinyol
que si no mor avui de gelosia
al veure nostre amor,
seràn de greus tristesses ses cantades,
seràn els cants planyivols del dolor,
els cants que jo faré quan la mortalla
haigi tapat ton cos.
Mon cor fugirà amb tu i jo aquí a la terra,
errant com nau privada de timó,
me deixaré estrellar per la tempesta
per no quedar tot sol,
que si la vida sens amor es trista
l' anyorament ens mata de dolor.

III

Frueix amor: no vulguis a la vida
privarla d' aquest somni deliciós,
som sols aquí; no temis que ton rostre
se 'n hagi d' enrojir per el rubor,
que rés més pur veuràs en eixa vida
que 'l sentiment d' amor.
Jo 't miro embadalit per ta hermosura,
estrenyente en mos brassos, d' amor foll
i espero amb ansia que dels teus purs llavis
ne surti 'l bés que 'ns lligui nostre amor.
No 'm facis dalir més; mon cor ja esclata
engelosit per ton alè amorós.
¡Aimada del meu cor! besa 'ls meus llavis;
que jo t' abraço...
Besa amb amor que als llavis mon cor guardo
i 'l cor besat per tu aimarà millor...
Aixís, que la dolçor quedi en mi tota
¡Aquest sí, aimada, qu' es un bés d' amor!

FRANCISCO XAVIER CAMPS.

LLETRES A UN AMIC

XXI

Inoblidable amic: Son en poder meu les teves
dugues missives del 11 i 20 del corrent. Ja saps
quan les agraeisc. Les teves paraules han sigut i
son sempre un bon bàsem per sellar les ferides
del meu esperit llatzerat. T' estimo amb tota l'à-
nima l' afecció immerescuda que poses en les te-
ves lletres, aixís com les frases d' esperança i for-
titut amb que les rublexes de dalt a baix. Com
t' ho podré mai pagar? També son en poder meu
la obra que m' anuncies d' en Georges Bertrin
Histoire critique des événements de Lourdes, i l' article
de l' Angel Salcedo Ruiz sobres en *Ricardo León*.
Infinitíssimes mercès.

Avui passo a donar-te compte d' una precio-
síssima poesia d' en Luc Barrielle, que tu no saps
qui es, emprò, que ja desseguida ho sabràs. En
Luc Barrielle es un soldat francès presoner dels
alemanys. Des de el Setembre que està en un
camp de concentració a Baviera. Lo feren preso-
ner en els boscos d' Argonne després de peripe-
cies mil. No entraré en detalls sobre el particu-
lar. Solsament t' diré que en Luc Barrielle es un
xicot molt aprofitat. Tan es aixís, que segons
conta en les dugues lletres que tinc al devant,
els alemanys l' han rellevat de feines penoses i 's
passa el dia amb coses que no maten a ningú.
Cinc mesos que està en terra estranya, allà on se-
mor d' anyorança, on parlen una llengua que ell
no coneix! Cinc mesos que t' a la seva estimada
França lluny... molt lluny...! Cinc mesos que plo-
ra per la seva pobre mare, per aquella desconsol-
lada dòna a la qui ell estima amb tota la força de
l' amor filial!...

La mare d' en Luc Barrielle es una d' aquelles
dones que honren la terra on han nascut, es viuda
i amb una pila de fills. Escolta i tingues una llà-
grima per ella. Lo fill gran Ferdinand, serveix al
Marroc; lo segon, que es en Luc, presoner dels
alemanys; lo tercer, en Gonzagne, està de desta-
cament a Gannat, i lo quart, en Ludovic, dintre
poc també ingressarà soldat. La mare d' en Luc
Barrielle, té encare dugues filles al floret de la
joventut, que ploren junt amb ella nit i dia, des
de un recó de Château-Gombert, la sort dels seus
germans estimats. Pobre viuda Barrielle i com
dèu tenir lo cor trocejat! Quins dies més tristos,
quines nits més llargues, quins moments més tor-
turadors! He tingut una seva lletra a les mans i
encare ne tinc tota la sanc gelada...! Pobre dòna
i quin penar! Tot lo millor de sa casa, la millor
roba, el millor menjar, els millors requisits, tot
va cap a aquell pobre presoner, cap a aquell pre-
soner sanc de la seva sanc, vida de la seva vida.
Pobre presoner! De tots els fills potser es el més
anyorat, potser es el qui ella plora més...! Els al-
tres son al menys en terra francesa i si morissen
moririen en la patria llur, que el pobre Luc, no,
el pobre Luc moriria en tot cas entre forasters,
entre gent enemiga, que encare que volguessen
no podrien tenir per ell un mot de dolcesa, una
postrebra abraçada, una llàgrima o be un pietós
recort...! Per això, la pobre dòna lo fa objecte de
totes les seves predileccions, i lo pobre presoner
correspon a aquest desmesurat amor amb tot lo
millor que ell t'è, amb tot lo millor que ell sap.

I, perquè t'è 'n fassis càrrec, passo a copiar-te

FESTA

la poesia de que més amunt te parlo i que en Luc adreçà a sa mare amb motiu de la diada del seu sant, santa Terèsa de Jesús. I, quina tendresa respira! Quin sentiment! No he volgut privar-te de saborejar aquesta pàgina formosíssima, ves-santa de patriotisme, d'amor i de religiositat. No he volgut que passesses sens que oïsses els sons que arranca a la lira aquest petit presoner. Tè la deixo en francès meteix perquè no perdi ni poc ni molt la seva flaire riquíssima. Es un provençal qui canta, escolta:

«A ma mère pour sa fête

- » *Fleurs du pays des exilés*
- » *Sur l'aile des zéphirs, allez*
- » *Aux doux pays de mon enfance.*

- » *Là-bas, j' ai laissé bien des cœurs*
- » *Qui maintenant sont tant en pleurs;*
- » *Portez-leur un peu d'espérance.*

- » *Dites-leur que si les Germains*
- » *Ont pris le fusil de mes mains,*
- » *Si 'ls m' ont emmené sans défense,*

- » *Je suis resté le front bien fier,*
- » *Car il leur a coûté bien cher*
- » *Ce tout petit soldat de France.*

- » *J' ai risqué ma vie plus d' un coup*
- » *J' ai fait mon devoir jusqu' au bout*
- » *Et sans aucune défaillance.*

- » *Allez, allez, petites fleurs,*
- » *Là-bas vous secherez des pleurs*
- » *Là-bas vous rendrez confiance*

- » *Devant le Grand Christ aux yeux doux,*
- » *Quand ils le prieront a genoux*
- » *Dites-leur d' avoir souvenance*

- » *De leur pauvre petit soldat*
- » *Qui prisonnier, languit là bas*
- » *En attendant la délivrance.*

LUC.»

Oi, que m' en saps grat? Ho veus com encare que no vulga sempre te tinc de parlar de tristos?

Sempre teu afectíssim

FRANCISCÓ X. VERGÈS

Torelló, Febrer 1915.

L' Adversitat

L' intrusa Adversitat s' ha fet mon hoste.
Les fibres de mon ser s' han revoltat
i abandonant llur sò calmós i alegre
amb aires de tempesta han ressonat.
Quina lluita més èpica sostenen
mon dòcil Jo amb mon Jo desenfrenat!...
Per fi, igual com passada la tempesta
brilla 'l sol amb més bella majestat,
aixís mateix s' ha serenat mon ànima
després d' interior. brau, temporal.
Negres ombres adverses se dissipen;
bell resplandor d' aurora boreal
m' inunda l' esperit...

Queda vensuda
l' Adversitat pel brau Jo racional.

MARIÁN AMAT.

Sic trànsit...

Tinc al davant meu un munt de llibres vells; vells i antics.

Son obres que han passat, com han passat sos autors...

Sic trànsit...

Al demunt de tots hi ha dugues partitures.

Les agafó gairebé inconscientment, i lleigeixo al lloc de la primera:

«Nina pazza per amore».

Es una òpera antiga com diu son títol, del mestre Paisiello.

L' altre es «Beatrice di Tenda» del mestre Bellini.

La primera de l' estil clàsic que recorda alguna que altre vegada a en Glüch.

S' en parlà molt, anys enrera d'aquesta òpera, quan se tractava de celebrar el centenari del Teatre Principal de Barcelona. Un afamat compositor català, desgraciadament ja mort, va proposar que 's representés «Nina» en aquella solemnitat en el vetust coliseu; més per a dissort lo projecte va fracasar i la actual generació desconeix la mentada òpera per complert.

No hi ha lloc en aquest article per a fer la necrologia del mestre Paisiello, cèlebre compositor que florí a últims del segle divuit i qual *capo lavoro* fou «Nina pazza per amore».

Es autor també de un «Barbieri di Siviglia», anterior a la «Nina» que no coneixem, no poguent aixís parangonar-lo amb el del cèlebre Rossini; però si ens es possible fer constar que es considerat com a una de les principals produccions de son autor digne germana de «Nina pazza per amore».

Em comptava un aficionat a la música que mentres se entretenia interpretant al piano varis trossos de la «Nina», una veïna seva li envià a preguntar amb la criada, que era *allò* que tocava amb tan entusiasme, que ella no ho coneixia. Jo —continuà l' aficionat aludit— li vaig contestà per escrit (que d' altre modo no hauria sapigut donar la criada el recado), hi ha prec de la curiosa senyora, aquella mateixa vetlla vaig baixar a casa seva a ferli coneixer lo més important de «Nina»; més ella no tingué paciència per a escoltar i després d' interpretar jo la cèlebre cavatina «Il mio ben quando verrà», me va demanar que parés, que ja 's feia càrrec del que era *allò*.

—Miris—li vaig replicà—que aquest trós que acabo de tocar, va fer derramar moltes llàgrimes a les aficionades d' aquell temps.

—¡Bah! Allavores se ploraba per molt poc—va contestà ella amb gest despectiu.

I preguntant-me que m' aixequés del piano, ella se possà a tocar un enscpidor vals de Straus.

Parlem are de «Beatrice di Tenda», del que fou nomenat immortal Bellini.

Aquesta òpera vingué al mon artístic poc després de «I puritani» i sa primera representació fou un verdader fracàs, fins al extrem de que per acallar les protestes inconvenients del públic, la cantriu encarregada del personatge de Beatrice, va dirigi al públic la imprecació que l' autor dedica al baritono, logrant obtenir aixís sorollosos batiments de mans.

Bellini se sentí ferit al fons del seu cor, car ell

considerava «Beatrice di Tenda» com una de ses millors composicions (potser no se enganyaba), i per més que el públic reaccionà des de la primera representació i «Beatrice» va quedar de repertori per a molts anys, ell sempre al recordar la nit de son estreno, se sentia abatut.

I per cert que el geni Bellinià no havia brillat mai amb més forsa tràgica. Mai l' autor de «Norma» havia sapigut adaptar-se la forma dramàtica com en aquella ocasió. Aixís ho reconeixeren els crítics d' aquell temps. Avui «Beatrice di Tenda» no la coneix ningú. ¡Amb prou feina se coneix «Norma»! Ademés per aquesta, i «Beatrice», no hi ha avui cantants que les puguin interpretar.

Segueixo regirant el munt de llibres que, com he dit tinc al meu davant, i entre ells me trobo amb dugues produccions dramàtiques de don Tomás Rodríguez Rubí, quals respectius títols son: «Rivera ó la fortuna en la prisión» i «La trenza de sus cabellos».

Els fulleijo, els llegeixo a trossos...

Els deixo finalment...

Em sento plè de conmisericòrdia, de llàstima...

¿Per qué?

He llegit versos molt ben rimats, escenes molt ben trassades.

Els personatjes estant ben dibuixats.

Es indudable que don Tomás Rodríguez Rubí, coneixia el teatre de son temps, que 's va obrir pas, que ses obres eren sempre ben acullides per el públic; i per... els intel·ligents; però... el temps no passa en va...

Seguidament m' acudeixen els noms den Zorrilla, de don Josep Echegaray, dels germans Quintero, d' en Benavente.

¿Passaràn aquests últims com han passat els altres?

No hi ha dupte.

Les innovacions, les transicions, les renovacions i variacions de escola; les modes, en una paraula, poden més que l' art.

No pretenc en aquestes ratlles, que tothom passí a la immortalitat no; més me dol que 'ls esforços fets per a conseguir la gloria, puguin tan poc...

Se 'm dirà que 'ls grans genis no moren mai i se 'm retraurà els noms de Shakespeare, Milton, Dante, Ariosto, Cervantes, etc.

Mes això es molt relatiu...

Molts dels que alaben els noms que acabo de mencionar, ho fan inconscientment.

A Shakespeare molts no l' han llegit, i lo que que es més trist, si l' han llegit no l' han entès ..

¿Hi ha molts que puguin i sapiguen donar-me una explicació de l' Hamlet?

¡Molt pocs!

Hamlet ha sigut, es i seguirà essent durant molt temps, una incògnita.

No obstant tothom alaba incondicionalment a Hamlet, sobretot si es interpretat per a alguna eminència.

Ningú vol passar per tonto.

Lo que hem dit d' Hamlet ho diem del D. Quijote.

Molts que parlen d' éll, no han tingut mai paciència per a llegir-lo tot.

Altres al llegir-lo riuen inconscientment, sols per a que algú els ha dit que el Quixot fa riurer.

¡Oh estultícia humana!

¡Oh, vosaltres incomparables creacions que os

nomenen D. Quixot, Sancho Panza i Dulcinea del Toboso, verges nasquereu de la potent imaginació d' en Cervantes i verges permaneixeu a través dels segles.

Ningú ha sapigut desentranyar lo misteri de vostre concepció..

¿Qué signifiquen?

Vui desvaneixer aquestes idees.

Segueixo mirant llibres, i 'm ve a les mans un drama molt nomenat i molt denigrat ultimament: «D. Alvaro o la fuerza del sino».

Desseguit m' acut el nom de l' Azorín.

¡«D. Alvaro» i l' Azorín!

Més ben dit: D. Àngel de Saavedra, duc de Rivas i l' Azorín.

Heus aquí dugues potencies enfront l' una de l' altre.

Aixís que anomeno l' Azorín, recordo els primers articles d' éll, que vaig llegir.

Uns articles molt cuidats, molt ben escrits, amb un estil primorós i molt personal. Son uns articles sense assumpte; però que us entretenen agradablement. Que us parlen de velles ciutats castellanques amb un carrer desert, al fi del qual apareixen unes velletes que entren o surten d' una esglesia...

Un sol càlil radiant ho il·lumina tot. Es el sol de Castella...

Les velletes se paren, parlen suament... despareixen.

En un altre article l' Azorín us fa entrar en una casa i us descriu dugues o tres habitacions... Ja som al pati, un pati senzill, llis... Hi ha un arbre no gaire frondós... El sol es aquell mateix sol càlil i radiant de Castella.

Un senyor sentat a l' ombra llegeix un diari... Una dona va i ve com una ombra, sense fer soroll... Heus aquí tot.

Tot això us deixa l' ànima en pau.

Jo no sé perquè al llegir aquestes coses tan agradables, m' havia imaginat a l' Azorín com un senyor de certa edat, net i curiós, rapat de cara i mirant a tothom amablement, somrient...

Aqueix home que jo m' imaginava, no era ni alt, ni baix.

No era orgullós ni humil.

Somreia noblement i us agradava.

Se l' estimava...

Més heus aquí que aqueix home que semblava tan senzill, comensa a mirar amb odi al «D. Alvaro» i heus aquí l' encant desfet...

Ja no es aquell home de certa edat, net i curiós, rapat de cara i mirant a tothom amablement, somrient .. Es tot un altre.

Es un home no molt alt; però que usa calsat de talons alts per a semblar-ho més... No es net ni curiós... No va rapat... No sabeu si us mira amablement perquè usa ulleres fosques. Porta un gros bastó. Aqueix home us deixa intranquils.

Vos el mireu amb prevenció.

Se vos fa antipàtic.

Aqueix home ha volgut destruir en un moment una obra qual bondat està sancionada per tots els públics.

Mes es de creure que 'l «D. Alvaro» resistirà l' embestida.

D. Àngel de Saavedra, el va concebir en tot son vigor.

L' Azorín, al criticar el «D. Alvaro», ho ha fet parcialment i ha caigut en la vulgaritat d' aque-

FESTA

lles persones que, cegades per la passió, no més saben veurer defectes allà on hi ha grans qualitats.

Si el duc de Ribas hagués escrit un «D. Alvaro» tal com l'hauria volgut l'Azorín, «D. Alvaro» no s'iria «D. Alvaro». Tot lo més se diria en Pepet, l'adroguer o en Perico, l'aprenent de sastre o l'Antoniet, salta taulells.

«D. Alvaro», obra com obra, perquè es qui es.

L'Azorín, en la crítica que ha fet d'ell, ha estat molt desacertat.

A tractar-se d'un altre que no fos l'Azorín, gaire bé s'podria suposar que ignorava per a complert l'època de l'acció del drama i com se pensava en aquell temps. Ja se sap que les idees sobre l'honor eren aleshores molt distintes de les are. Més en l'Azorín aquesta suposició no hi cap.

La impetuositat de «Don Alvaro», està suficientment explicada per son naixement.

Al arribà l'Azorín al segon acte, l'empren sense tò ni só amb el pobre tio Trabuco.

Diu que l'autor l'aprofita per a que aixís li convé.

Nosaltres diem que l'autor fa molt bé.

Qui vol escriure baix les regles de la tècnica teatral, s'aprofita de tot lo que 'l pot ajudar a desonrotllar un argument plé d'interés, primera condició que es requereix per a obtenir un bon èxit.

No confongui l'Azorín l'autor dramàtic per convicció i per temperament, amb l'escriptor que únicament sap dialogar.

Aquest quan està cansat de fer disertar als seus personatges, acaba l'obra del modo que millor li sembla.

Aquell li dona un desenllàs sempre adequat, desenllàs a que 'l porten tots els elements de que s'ha servit.

Nosaltres creiem, volem creure que l'Azorín tot això ho sap perfectament.

Més are els gustos han canviat i per a fer lluir lo present s'ha apagar lo passat.

Sobre les ruïnes del temple gotic, s'hi ha d'aixecar el palau de gust modernista.

Sic trànsit...

¡Oh, vosaltres, ilustres escriptors que vos vareu creure lograr la glòria, avui la nostre generació no us considera per a res...

¡Oh, tu, insigne Pitarra, que 't vas creure l'immortal creador del teatre català, avui ta glòria pòstuma està representada per a un monument que es prova real i efectiva del mal gust dels nostres edils i del arquitecte que 'l va imaginar. Es pobre i mesquí... Es lleitj.

¿Que 'n vas treure d'escriure «La dida» i el «Ferrer de tall»?

Jo he sentit dir amb pena, que ni l'una ni l'altre valen res.

Amb el mateix sentit se parla poc més o menys dels que foren tos companys.

De 'n Feliu i Codina ja ningú s'en recorda. I això que 'n Feliu i Codina té una obra tan primorosa com «El grà de mesch», acabada pintura de tipus locals, feta de mà de mestre.

També vui parlarvos de «Cofis i mofis», del mateix autor.

Es una obra que no coneixeu. ¿No es cert?

Doncs bè: jo dec dirvos que una comedia model de construcció i tècnica.

Sos efectes son impensats i no obstant no se se-

paren de la realitat, (dintre del genre), son sempre naturals.

Jo recomano conscientment la mentada obra a tots els aficionats als Zincolós, puix els pots servir de modelo.

En «Cofis i mofis» hi ha un tipo de gitano català, que es la mateixa perfecció.

La vida se escapa per a tots els poros del esmentat personatge.

Es el gitano Platxeria.

En Lleó Fontova el representava d'un modo admirable.

Els demés intérpretes eren la Mercès, Abella, en Goula, en Fuentes, l'Isclé Soler, l'Andreu Cazurro.

L'èxit de «Cofis i mofis» fou immens.

Avui pot dir-se, usant de termes vulgars, que ha passat a l'història.

¡Oh tu, gran Fontova! Jo 't saludo a tu que fores el creador immortal del personatge que he mencionat.

Tu, potser somriuries al veure als nostres actors, als d'are; més no: que giraries irat ton semblant i ton gest seria eloqüent.

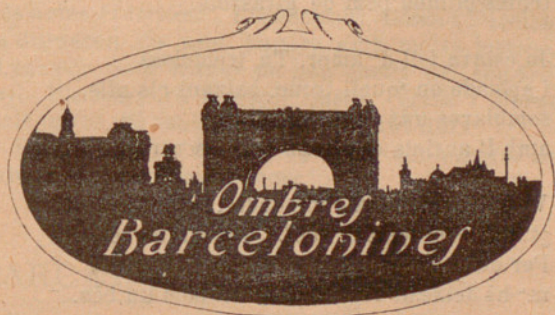
No 'n parlem d'ells, que no s'ho val la pena; si s'ho valgués jo t'en parlaria amb el llenguatge de la veritat: jo 't diria el que fan, el que 's pensen ser i lo que realment son.

Tots ells passeigen sa misèria intel·lectual i sa impotència artística per a els nostres escenaris, amb infules irritants de grans actors i d'actrius de fama mundial, quan no passen ni passaràn mai de tristes i descolorides mitjanies.

¡Reposeu en pau en vostres sepulcres, oh vosaltres, genis a qui he evocat, cercats de vostres llorers, encar que marcits...

Sic trànsit...

JOSEP VIDAL i BERTRAN.

—Barcinonensis!

—Que hi ha?

—El director el crida.

M' aixeco i entro en el despatx del director que amb el seu perfil *petronià* i amb la seva elegància més *petroniana* encare, fa una patxoca de ca 'l Ample repapat en la butaca i donant xuclades a n' aquella pipa que s' ha frinat i que—es un dir-los-hi a vostès—la Redacció li critica despietadament.

—Vostè dirà.

—Com esta l' Ombra?

—Dos graus sobre zero, contesto jo amb aquella barra que Deu s' ha servit donar-me i sabent que 'l faria enrabiàr.

—La seva poca solta sí que està a dos graus sobre zero.

Centre Autonomista
de Dependents de Comers i de l'Indústria

*Conferència del senyor Vilaró i Guillemí
sobre la «Actuació present i futura del
Foment del Teatre Català».*

Dissapte, dia 20 del corrent, va donar el senyor Vilaró i Guillemí, de la Junta directiva del *Foment del Teatre Català*, una notabilíssima conferència en la que en brillants paragrafs va exposar els treballs portats a cap per la mateixa i els entrebancs amb que ha ensopagat en el transcurs dels cinc mesos que porta de vida la esmentada entitat.

Nos feu saber amb sentides frases com se 'ls hi han posat reparos i dificultats fins per part de les persones que haurien d'esser les més interessades en el desvetllament del nostre gloriós Teatre. Va aludir molt encertadament a les desercions d'actors cap al teatre foraster i es va deldrer que avui la nostra hermosa parla, en la escena, sols serveixi per a representar porqueries que la deshonren; donant a cada cossa el nom que 's mereix i va cantar les veritats sense eufemismes, clar i català, fent ressaltar ademés que a Barcelona es dona el cas vergonyós de que el Teatre Català, sense sostre propi on aixoplugar-se tingui de veurers precisat a demanar per favor i com una almoina un redós on poder presentar-se al públic mentres s' aixequen com una afrenta tres plasses de toros.

Moltes altres coses va exposar que no podem transcriure per falta d'espai i de tot lo que va dir en traguem la impressió de que en el poc temps que està constituït el *Foment*, ha treballat la Junta amb tan dalit i entusiasme, pesi a tots els contratemps soferts, les difícils circumstancies actuals i els molts entrebancs que li han posat, que no podria pas exigir-se-li més ni tan tampoc.

Els brillantíssims conceptes del bell parlament del senyor Vilaró van esser premiats amb una triple salva d'aplaudiments per la nombrosa concorrencia que hi assistí.

En la sala hi havien exposats els originals dels cartells projectats per la funció inaugural que 's donarà a n' el Teatre del Liceu, deguts a les notables firmes dels senyors Fabrés, Rocarol, Marian Andreu, Daniel i Toullot, tots ells molt notables i de irreprotxable execució.

I are els qui s' estimin a Catalunya que vagin a inscriure a les llistes del *Foment* per a correspondre als esforços de la seva benemèrita Junta.

M. M.

IDILI

Els aucellets deixaren de cantar,
els nuvols s' envogiren bellament.
Era l' hora sublim de cap al tart
l' hora ditxosa del amor naixent.

Tu parlaves amb mi distretament
admirant el color crepuscular.
Atret per ta hermosa resplendent
jo no 't deixava pas de contemplar.

Després a frec de galtes té vaig di:
—Deixem gaudir, amor, de ta bellesa—
i abaixares la vista tota encesa.

Quan vares retornar-la cap en mi
flori en tos llabis un somris diví
que espargia una plàcida dolcesa.

—Senyor Director no 's propassi de paruales, sino ens propassarem tots dos, respone jo amb una expressió i energia que si vostès m' haguessin vist s' haurien espantat.

—*Bueno*, home no s' h' agafi aixís ¿que no sap que jo tinc aquests *promtes*?

—Dones l' Ombra no l' he fet perque he tingut molta feina i...

—I que ha fet des de 'l dia 10 fins avui.

—Veurà; el dia 11 diada de Santa Aldegonda gloriosa i dijous gras per afeigidura, vaig descansar, el divendres vaig anar a un ball de màscares, el dissapte a un altre, el diumenge...

—A un altre eh? perdut més que perdut.

—No senyor no, el diumenge a veurer la Rua...

—I el dilluns i el dimars i el?...

—El dilluns a la Rua, el dimars a la Rua i el dimecres a acompanyar a la darrera estada el cadavre del que fou en vida S. M. el Carnestoltes a quin piadós i luctuós acte hi concorregueren tots els estaments, totes les classes socials, les classes passives...

—Prou!! ¿I des de 'l dimecres dia 17 fins avui dia 24 que ha fet?

—Veurà com que estem en plena Cuaresma ¿sap? em reconcentro...

I surto escapat del despatx, perque 'l Director va agafar el tinter i no pas amb la intenció de veurer s' hi havien brosses i com que jo no tinc cap més trajo ni altre cap que 'l que porto a sobre, saben...

BARCINONENSIS.

T' en recordes, aimia?...

¿T' en recordes, aimia?... El bosc ombrivols voltava per tot. Estavem sols i tu en la mà—feble lligam tendrivol—tenies el meu pom de girassols.

Jo estava foll d' amor. Tu tremolosa i apoiada en 'quell tronc, baixant els ulls, semblaves una verge ruborosa amb l' auriola dels teus hermosos rulls.

Volies estar seria i enfadada...

¿t' en recordes per qué?... Per un no res. Per demanar-te qué, en ta galta aimada, m' hi deixesis fer un bès, tan sols un bès.

Més ton enuig no va durar pas gaire i 'l riure 't tornà als llabis, plè d' encis, llençant sa vibrant nota clara a l' aire, fent-me content de nou, de nou feliç...

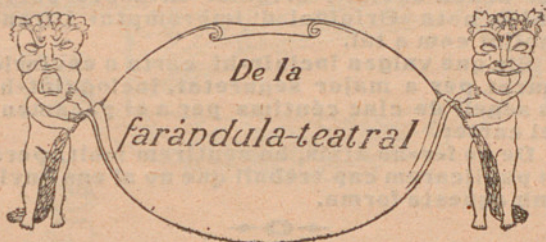
I, fou llavors... ¿t' en recordes, aimia? que 'l teu caparró ros, del bell ros d' or, suau s' esllanguí; mentres un tès unia nostres llabis aimants, sedents d' amor.

Per demunt nostres caps el bell brancatge teixia, amorosit, esplèndit vel...

Passava 'l ventijol—dolç—pel fullatge i es veia—a espais—el blau diafà del cel.

SALVADOR SOCÍAS i FORNELL.

RAMÓN SASTRE i J.

CENTRE CATALANISTA.—*El Mas perdut*, d' en Feliu i Codina.—*Lili*, «poca solta» en un acte per en Miquel Gras Vila, estrenada la vetlla del 15 de Febrer.

Un altre vegada els aficionats d' aquest Casal s' han presentat davant nostre, però amb un nou atractiu an el programa i aquest era els noms de la gentil actriu Na Ramona Mestres i els dels senyors Puiggarí i Muntané.

El públic, que era nombrós, omplenà la espaiosa sala del «Centre» per a fruitir amb el treball d' aquesta companyia d' aficionats que se 'ns han revelat quasi bé artistes, per lo moit acurat dels conjunts i la forma de presentar les obres, rica en tota mena de detalls per insignificants que siguin.

Els nostres *actors* del «Centre», per un ver amor al teatre català, no regateixen hores a l' estudi a fi de presentar-se, no com a bons aficionats que son, sinò gairebé com a professionals, i el públic convensut d' aquest esforç, aquest públic una mica fret de si meteix, no pot per menys que demostrar el seu entusiasme interrompent el diàlec de les obres amb forts aplaudiments que 's repeteixen al finalitzar els actes.

El Mas perdut, una de les produccions mestres del immortal Feliu i Codina, sigué la escullida per nostres aficionats, obra de difícil execució i que sortí del tot arrodonida.

La senyoreta Mestres, actriu ja consagrada, tingué moments d' inspiració que li valgueren aplaudiments.

El senyor Puiggarí com a actr acertadíssim en l' *Erasmé* i com a director escènic sencillament magistral.

El senyor Muntané encarnà el *Rafel*, demostrant haver estudiat consciensudament la psicologia del difícil personatge. Lo seu treball acurat fou premiat amb aplaudiments diferents vegades. No sabem si seguirà actuant al costat de la companyia del «Centre», però nosaltres creiem que la seva figura es indispensable per a acabar d' arrodonir el quadro escènic.

Debutà també un altre aficionat, el senyor Cariteu, que no coneixiem i encar que representà dos papers petits, el de *Sagristà* i *Notari*, varem endevinar les seves bones disposicions en el teatre.

Els senyors Gres, Julià (J.), Costa, Julià (F.), Serra, Badell i Tort sortiren victoriosos amb llurs papers.

Finalità la vetllada amb l' estrena... No segueixo endavant, pecaria d' inmodest si continuava, ja que no soc jo el més indicat per fer la crítica de l' obra del meu estimat amic en M. Gras Vila, puix l' amistat que m' uneix amb aquest senyor, faria que parlés apassionadament amb el logi de la seva comedia, i abans d' incórrer en una imperdonable inmodestia deixo la ploma per

a cedir-la al senyor Josep Muntané que ho farà amb més consciència.

MANELIC.

El senyor don Miquel Gras, ens ha donat un nou fruit del seu ingeni i es aquest un xamós passa-temps que 'l seu autor califica de poca-solta, calificatiu que no 'ns quadra i amb el que no estem conformes.

Un bon burgés està en possessió d' una mona—la *Lili*—i li convé despéndres-en. Ho anuncia en els diaris i acudeix un comprador veritable. Abans que aquest ve un altre personatge enamorat de la filla del burgés, es troba amb aquest i se suscita l' equivoc—que es el *clou* de l' obreta—doncs mentres el galan parla al pare referint-se a la filla, el pare li contesta creient-lo comprador de la mona.

Això i la intervenció d' altre personatge que ha sigut mossegat per la mona, i la d' un aixerit domèstic, dona lloc a un seguit de xistos que sense decaurer en lo grotesc, mantenen—apesar de l' excesiva duració de l' obra—la hilaritat del públic que premià amb forts aplaudiments la acurada labor del seu autor a qui encoratjem a seguir en llurs aficions literaries, i que no sigui tan pessimista en la calificació del genre de les seves obretes, encar que com la que 'ns ocupa, ens consta sigué escrita a corre-cuita i sense pretensió de resoldrer cap problema trascendental.

La interpretació devingué força ajustada per part de la senyoreta Mestres i dels senyors Tort, Vives, Gres, Claramunt i Julià (J.)

JOSEP MUNTANÉ.

CINE DELICIES.—*Fratricida* i *Un marit gelós*.

La nit del 21 se posà en escena el drama en tres actes *Fratricida*. Els senyors Costa i Parellada digueren els seus papers amb molta justesa. El senyor Solé tragué un bon partit del seu treball. Els senyors Miquel, Casas, Vives i Perez molt justos. El senyor Jòrnet bastant fluix.

Per fi de festa *Un marit gelós* que feu riurer de debo a la nombrosa concorrencia.

V.

BARCELONA

ASSOCIACIÓ D' ANTICS ALUMNES DEL COL·LEGI COMTAL.—*Barcelona a la vista*, d' en Lluís M.ª Crous.

Atentament invitats per aquesta Associació, el dia de la Candelera tinguerem el gust d' assistir a la representació de la Revista en dos actes del conegut poeta Lluís M.ª Crous, *Barcelona a la vista*, que 'ns va fer passar una estona agradable, amb tot i ser una repetició de lo que totes les revistes son: Una mena d' auca de redolins: una exhibició d' escenes i de tipus. Però aixís com en la major part, pel seu natural desllorigament, no s' hi troba solta ni volta, ni cap ni centener, en la revista del senyor Crous s' hi va seguint una acció, que va desenrotllantla amb molta trassa i amb tot coneixement del teatre, intercalant-hi escenes tan ben trobades i justes com la

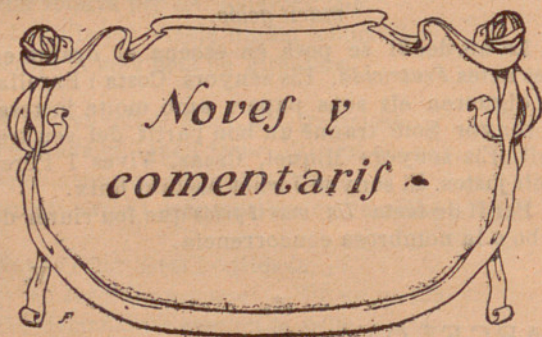
de les Rambles, la del Trànsit rodat, la del Llimpia-votes, la del Emblanquinador, la dels Boy-Scouts, la de la Plassa de Sant Jaume, i, sobre tot, la del Teatre Català i la de la Plassa de Tetuan.

Sense caurer mai en lo xavacà, ni sortir-se mai del terreny marcadament literari, amb xistus de bona llei, amb acertadíssims trucs, amb fines ironies i amb sàtires del més bon gust, logrà el senyor Crous fer-se seu un escullit auditori d'un miler de persones, que, rient i aplaudint sempre, amb tot i la potser excesiva estensió dels dos actes, van exigir la repetició d'alguna de les escenes més surtints. I aquest per mí es el millor el·logi: Que 'l públic trobés curts dos actes que, amb el rellotge als dits, son més llars que 'ls de qualsevol revista.

En honor de la veritat s'ha de dir que una part de l'èxit correspon també als executants que hi van posar tots el coll; comensant per l'autor que treballa com un artista de debó, seguint-lo en mérit en V. Camps que a qualsevol teatre el pendrien per actor còmic, encantant-nos el jove net Ll. Samsó que va fer tres o quatre papers inmillorablement i aplaudint sense reserves an en J. Tresserra, en J. Franch, J. Font, J. Martí, L. Cerdà, F. Ferràn i G. Menendez, ja que entre tots ho feren tot i ben a gust de tothom, com els ho van demostrar amb els seus aplaudiments.

En resúm: Que *Barcelona a la vista*, una mica alleugerida, amb música nova,—perquè amb aquell nyigo-nyigo rescalfat no s'aniria en lloc—amb tres o quatre coros de dones en alguna escena de conjunt, i fet per dones també lo de les Rambles i algunes Places, pot donar-se a qualsevol teatre dels que cultiven el genre... i fora un èxit. Al menys aixís ho creiem nosaltres. Ho dihem amb tota sinceritat.

R. S. B.

Avís

Ferms amants de les lletres catalanes, oferim les columnes de FESTA a tots els que tenint aficions literaries i mèrits suficients no poden publicar els seus treballs per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn examinats escrupulosament per a que no desdiguin dels que publiquem habitualment.

AVIS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expotannis

que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d'impresma» i franquejat com a tal.

Els que vulgan incluír-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, inclouint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s'ens envii amb aquesta forma.

Organitzada per la Secció d'Excursions del Ateneu Enciclopèdic Popular de Barcelona, s'està preparant una excursió col·lectiva a Bilbao, Sant Sebastià i Saragossa per les festes de Setmana Santa i Pasqua.

Dita excursió durarà des de 'l dia 1 d'Abril fins al dia 6 del mateix.

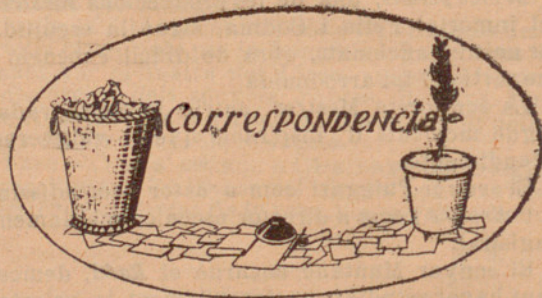
El preu del passatge es de 70 pessetes en segona i 40 en tercera, en tren especial compost amb material del més modern.

Els qui desitgin formar part d'aquesta excursió deuen dirigir-se abans del 1.º de Març al esmentat Ateneu de 1 a 3 i de 6 a 11 els dies feiners i de 10 a 2 tarde els dies festius.

Elixir Callol remedi de las Débiles

El nostre benvolgut amic en Josep Amat ha tingut la dissort de perdre a son pare, per lo que enviem a ell i familia el testimoni de nostre condol.

La revista *Teatro Mundial* publica en l'últim número unes aixerides comedietes d'en Ll. Estevo, anunciant per a el pròxim l'hermosa comedia del eminent dramaturg Joaquim Dicenta *Amor de artistas*.

Lluís Pugès. En cartera.—Albert Piera. En cartera.—Victor Rich i Casanovas. No m'acaba de satisfer.—A. Bachs Gabriel. En cartera. A. Prat Arjalaguer. No m'es possible servir-lo.—Pere Queraltó Tolosa. Sento molt no poder-li admetre.—Pere Solà. ¿Que te ganes de passar una temporada a la presó.—Artur Torné. Amb allò no i'hem servit per causes que el dia del lunch ja li comunicarem personalment. Tots els senyors que anomena menys un, formen part de la Redacció, per això no constaven en la llista.—Salvador Socias. En cartera.—Marian Amat. En cartera.—Agnà Señé d'Aimà. En cartera i mercès.—J. M. Cortada de Prat Gilbert. En cartera.—Pere Solà. No 'l puc servir.—Lluís G. Sabatés. Es farà constar com vosté desitja. Si no vol molestar-se cada trimestre ja li pasarem a cobrar a domicili. En la poesia hi trovem quelcunes inseqüències.—Mequel Saperas Auví. En cartera.—Pere Anrich. Ja li passarem a cobrar a domicili en el seu temps. En l'altre no 'l puc servir.—Lluís Aymà. Moltes mercès.—J. Esteva Gili. En cartera. Corregirem el final perquè tenint en compte la seva situació no li portés quelcún compromís.—Queden lletres per a contestar.

Redacció i Administració: Carrer del Carril, núm. 1
Imp., Alfons I d'Aragó, 39. — MOLINS DE REI